

## Еуразиялық экономикалық одақтың 2025 жылға арналған халықаралық қызметінің негізгі бағыттары туралы

Жоғары Еуразиялық экономикалық Кеңестің 2024 жылғы 26 желтоқсандағы № 15 шешімі

Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңестің 2014 жылғы 23 желтоқсандағы № 99 Шешімімен бекітілген Еуразиялық экономикалық одақ туралы 2014 жылғы 29 мамырдағы шарттың 7-бабына және Еуразиялық экономикалық одақтың халықаралық ынтымақтастықты жүзеге асыру тәртібінің 5-тармағына сәйкес Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңес **шешті:**

Қоса беріліп отырған Еуразиялық экономикалық одақтың 2025 жылға арналған халықаралық қызметінің негізгі бағыттары бекітілсін.

### Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңестің мүшелері:

|                            |                             |                              |                           |                          |
|----------------------------|-----------------------------|------------------------------|---------------------------|--------------------------|
| Армения<br>Республикасынан | Беларусь<br>Республикасынан | Қазақстан<br>Республикасынан | Қырғыз<br>Республикасынан | Ресей<br>Республикасынан |
|----------------------------|-----------------------------|------------------------------|---------------------------|--------------------------|

Жоғары Еуразиялық  
экономикалық Кеңестің  
2024 жылғы 26 желтоқсандағы  
№15 Шешімімен  
БЕКІТІЛГЕН

## Еуразиялық экономикалық одақтың 2025 жылға арналған халықаралық қызметінің НЕГІЗГІ БАҒЫТТАРЫ

Осы негізгі бағыттарда Еуразиялық экономикалық одақтың (бұдан әрі - Одақ, ЕАЭО) 2025 жылға арналған халықаралық қызметінің түйінді векторлары мен басымдықтары айқындалған.

Одақтың халықаралық қызметі 2025 жылы 2014 жылғы 29 мамырдағы Еуразиялық экономикалық одақ туралы шарттың (бұдан әрі - ЕАЭО туралы Шарт) 4 - бабында көрсетілген Одақтың мақсаттарына қол жеткізуге, атап айтқанда Одаққа мүше мемлекеттердің (бұдан әрі -мүше мемлекеттер) өз халқының өмір сүру деңгейін арттыру, Одақ шеңберінде тауарлардың, көрсетілетін қызметтердің, капитал мен еңбек ресурстарының бірыңғай нарығын қалыптастыру, ұлттық экономикаларды жан-жақты жаңғырту, кооперациялау және бәсекеге қабілеттілігін арттыру, Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңестің 2020 жылғы 11 желтоқсандағы шешімімен бекітілген Еуразиялық экономикалық интеграцияны дамытудың 2025 жылға дейінгі Стратегиялық бағыттарын одан әрі іске асыру мақсатында. № 12 (бұдан әрі - Стратегиялық бағыттар) және Еуразиялық экономикалық одақ шеңберінде экономикалық процестерді одан әрі дамыту туралы 2030 жылға дейінгі және 2045 жылға дейінгі кезеңге арналған "

Еуразиялық экономикалық жол 2023 жылғы 25 желтоқсандағы декларациялар, Одақтың және мүше мемлекеттердің экономикалық мүдделерін әлемдік нарықта ілгерілету, одақтың Еуразиялық экономикалық одақпен өзара тиімді және тең құқылы экономикалық Сыртқы серіктестер мен халықаралық бірлестіктер ЕАЭО туралы шартта және Одақ шеңберіндегі халықаралық шарттарда айқындалған өкілеттіктер шегінде және салаларда экономикаларының тұрақты дамуы үшін жағдайлар жасауға бағытталатын болады.

Одақтың 2025 жылы Халықаралық қызметті жүзеге асыруы кезінде мынадай бағыттар басым болады:

Одақ жанындағы байқаушы мемлекеттермен (бұдан әрі - байқаушы мемлекеттер) тиімді және өзара тиімді ынтымақтастықты дамыту;

Еуразияның негізгі интеграциялық және мемлекетаралық бірлестіктерімен - Шанхай Ынтымақтастық Ұйымымен (ШЫҰ), Оңтүстік - Шығыс Азия мемлекеттері қауымдастығымен (АСЕАН), оның ішінде ЕАЭО - ШЫҰ АСЕАН ЕО интеграциялық контурының экономикалық өлшемін ескере отырып, сондай-ақ экономикалық ынтымақтастықты кеңейту мақсатында басқа да мүдделі әріптестермен, оның ішінде экономикалық ынтымақтастықты кеңейту мақсатында жүйелі диалогты дамыту Үлкен Еуразиялық әріптестік идеялары;

мүше мемлекеттердің экономикалық мүдделері тұрғысынан басқа перспективалы халықаралық ұйымдармен, өңірлік интеграциялық және мемлекетаралық бірлестіктермен және үшінші елдермен, қаржы даму институттарымен, оның ішінде меморандумдарға қол қою, преференциялық сауда келісімдерін жасасу жолымен ынтымақтастықты дамыту, сондай-ақ осындай сауда келісімдері жасалған және қол қойылған халықаралық әріптестермен сауда-экономикалық өзара іс-қимылды қарқындату меморандумдар;

жаһандық көлік қатынастары жүйесінің құрамдас бөлігі ретінде еуразиялық көлік дәліздерін дамыту және оларды көпжақты халықаралық жобалармен ұштастыру арқылы Одақтың үшінші елдердің белсенді дамып келе жатқан нарықтарымен көліктік байланысын арттыру;

сыртқы экономикалық қызметті жүргізу бөлігінде мүше мемлекеттердің бизнесі үшін қолайлы жағдайлар жасау;

ЕАЭО туралы шартта көзделген салаларда озық интеграциялық тәжірибе алмасу жолымен жаһандық сын-тегеуріндер салдарынан мүше мемлекеттердің экономикасына теріс әсерді азайту мақсатында одақтың Халықаралық әріптестерімен ынтымақтастық;

трансшекаралық көміртекті реттеу және ең үздік қолжетімді технологиялармен алмасу мәселелерін қоса алғанда, климаттық күн тәртібі бойынша келіссөздер мен консультациялар жүргізу арқылы халықаралық ұйымдармен өзара іс-қимылды дамыту;

Одақтың экономикалық тартылыс полюсі ретінде халықаралық орналасуы.

## **I. Ынтымақтастықтың қолданыстағы тетіктерін дамыту мақсатында халықаралық ұйымдармен, өңірлік интеграциялық және мемлекетаралық бірлестіктермен, үшінші елдермен өзара іс-қимыл жасау**

2025 жылы Одақтың халықаралық қызмет саласындағы негізгі күш-жігері қазірдің өзінде құрылған ынтымақтастық тетіктерін дамытуға, оның ішінде қол қойылған меморандумдар, декларациялар және жасалған сауда келісімдері шеңберінде (көрсетілген құжаттардың өзекті тізбесі Одақтың ресми сайтында орналастырылады), сондай-ақ *халықаралық ұйымдармен қаржы даму институттарын қоса алғанда*, көрсетілген құжаттарды іске асыру жөніндегі жоспарлар мен бағдарламаларды әзірлеуге және жүзеге асыруға бағытталатын болады БҰҰ жүйесінің ұйымдары, атап айтқанда:

БҰҰ Еуропалық экономикалық комиссиясымен (БҰҰ ЕЭК) түрлі іс-шараларға, консультацияларға, семинарларға, конференцияларға, форумдарға, дөңгелек үстелдерге және басқа да іс-шараларға қатысуда, Оқу материалдары мен бағдарламаларын қоса алғанда, бірлескен талдамалық және басқа да шолуларды дайындау арқылы өңірлік экономикалық өзара іс-қимылды дамыту; көлік, халықаралық сауда, энергетика саласындағы Ақпарат және озық тәжірибе, бірақ көлік құралдары саласындағы ережелерді келісу үшін Дүниежүзілік форуммен өзара іс-қимыл жасай отырып, доңғалақты көлік құралдарына қойылатын талаптарды белгілеу мәселелері, сондай-ақ Техникалық реттеу саласындағы одақ органдарының актілерін әзірлеу және өзектендіру кезінде халықаралық тәжірибені есепке алу мақсатында нормативтік реттеу мәселелері бойынша ынтымақтастықты стандарттау саласындағы саясат жөніндегі БҰҰ ЕЭК жұмыс тобының отырыстарына консультациялық негіздерде қатысу арқылы техникалық регламенттер талаптарының сақталуын бақылау (қадағалау); БҰҰ ЕЭК жұмыс органдарының халықаралық іс-шаралары мен отырыстарына қатысу арқылы статистика саласындағы халықаралық стандарттар негізінде Одақтың әлеуметтік-экономикалық дамуы туралы сапалы статистикалық ақпарат беру мақсатында Одақтың статистикалық жүйесін дамыту;

БҰҰ-ның Азия және Тынық мұхиты үшін экономикалық және әлеуметтік комиссиясымен (ЭСКАТО) конференцияларға, семинарларға және басқа да іс-шараларға қатысу арқылы өңірлік экономикалық ынтымақтастықты нығайту, бірлескен талдамалық шолулар дайындау, "Экономикалық және орнықты даму үшін цифрлық трансформация саласындағы өңірлік ынтымақтастықты нығайту" зерттеу жобасын іске асыруға жәрдемдесу мақсатында; ЭСКАТО жұмыс органдарының, оның ішінде ЭСКАТО Энергетика және энергия үнемдеу саласындағы Одақтың тәжірибесін ілгерілету бөлігінде энергетика жөніндегі комитетінің, одақтың көлік және инфрақұрылым саласындағы тәжірибесін ілгерілету бөлігінде ЭСКАТО -ның көлік жөніндегі комитетінің, қағазсыз трансшекаралық саладағы озық тәжірибелерді

зерделеу мақсатында ЭСКАТО-ның сауда және инвестициялар жөніндегі комитетінің отырыстарына қатысу арқылы озық халықаралық тәжірибелерді зерделеу сауда, Бірлескен халықаралық іс-шараларды ұйымдастыру, сондай-ақ өзара мүдделілік білдіретін мәселелер бойынша ЭСКАТО -ның басқа жұмыс органдарының отырыстарына қатысу; еңбек көші-қоны және әлеуметтік қорғау саласындағы өңірлік жобалар мен іс-шараларға қатысу жолымен статистика саласындағы халықаралық стандарттарды ескере отырып, Одақтың статистика жүйесін дамыту мақсатында Одақтың еңбек ресурстарының ортақ нарығын одан әрі жетілдіру және дамыту;

Біріккен Ұлттар Ұйымының Латын Америкасы мен Кариб бассейні үшін экономикалық комиссиясымен (ЭКЛАК) өзара қызығушылық тудыратын мәселелер бойынша, сондай-ақ шараларға бірлесіп қатысу және талдамалық зерттеулер жүргізу арқылы мүше мемлекеттердің Латын Америкасы және Кариб бассейні елдерімен сауда-экономикалық ынтымақтастығын жандандыру мақсатында байланыс орнату;

БҰҰ ЕЭК, ЭСКАТО және ЭКЛАК Еуразиялық экономикалық интеграцияның ЕАЭО өңіріндегі БҰҰ - ның Орнықты даму мақсаттарына қол жеткізуге және өңірлік экономикалық ынтымақтастықты нығайтуға, оның ішінде Еуразиялық экономикалық комиссияның (бұдан әрі-Комиссия) БҰҰ-ның Орнықты даму жөніндегі өңірлік форумдарына және жыл сайынғы орнықты даму жөніндегі жоғары деңгейдегі саяси форумға қатысуы арқылы үлесін ілгерілету бөлігінде БҰҰ Экономикалық және әлеуметтік кеңесінің (ЭКОСОС) өз құзыреті шегінде және ЕАЭО туралы шартта көзделген бағыттар бойынша;

Біріккен Ұлттар Ұйымының Сауда және даму жөніндегі ұйымымен (ЮНКТАД) жұмыс органдарының отырыстарына, сарапшылар кеңестеріне, конференцияларға, форумдарға және ЮНКТАД алаңдарында өткізілетін өзге де іс-шараларға, сондай-ақ ЮНКТАД бастамаларына қатысу арқылы сауда саясаты саласындағы халықаралық күн тәртібі мәселелері бойынша диалогты дамыту мақсатында; үйлестіру саласында тәжірибе алмасу және үздік әлемдік тәжірибелерді зерделеу электрондық және цифрлық сауда; мүше мемлекеттердің экономикасына және өзара саудасына тосқауылдардың әсерін бағалау, тарифтік емес реттеу шаралары, оларды жіктеу, тарифтік емес реттеу шараларының мүше мемлекеттердің экономикасы мен саудасына әсерін бағалау туралы деректер жинау; саудадағы кедергілерді жою, сауда-экономикалық дауларды шешудің (медиацияның) үздік әлемдік практикалары мен тетіктерін пайдаланудың ықтимал жолдарын айқындау, сауда-экономикалық дауларды шешу ортақ нарықтар мен экономикалық ынтымақтастықты дамыту; интеграциялық бірлестіктер шеңберінде саудадағы кедергілерді анықтауға және жоюға бағытталған ақпараттық өзара іс-қимылды құру кезінде ЮНКТАД әдістемелік базасын қолдану мәселелері бойынша тәжірибе алмасу; жаһандық, өңірлік және ұлттық деңгейлерде кәсіпкерлікті дамыту саласындағы тәжірибені зерделеу; бәсекелестік саласында, оның ішінде бәсекелестік саясат және құқық жөніндегі сарапшылардың

үкіметаралық тобының сессиялары шеңберінде, ЮНКТАД алаңында құрылған салалық консультативтік органдардың қызметіне қатысу арқылы тұтынушылардың мүдделерін қорғау үшін мүше мемлекеттердің ортақ тәсілдерін дамыту мақсатында тұтынушылардың құқықтарын қорғау саласында, оның ішінде бәсекелестік саясат және құқық жөніндегі сарапшылардың үкіметаралық тобының сессияларында тәжірибе алмасу тұтынушылардың құқықтарын қорғау, сондай-ақ бірлескен тақырыптық іс-шаралар өткізу саласындағы саясатты; халықаралық интеграциялық бірлестіктер арасындағы диалог тақырыбын ілгерілету бөлігінде тәжірибе алмасу;

Біріккен Ұлттар Ұйымының өнеркәсіптік даму жөніндегі ұйымымен (ЮНИДО) 2014 жылғы 30 қазандағы Еуразиялық экономикалық комиссия мен Біріккен Ұлттар Ұйымы арасындағы өнеркәсіптік даму жөніндегі ынтымақтастық туралы бірлескен мәлімдемеде айқындалған тиімді диалогты жалғастыру және бағыттарды өзектендіру мақсатында;

БҰҰ Азық-түлік және ауыл шаруашылығы ұйымымен (ФАО) цифрлық және инновациялық технологияларды енгізуді қоса алғанда, азық-түлікпен қамтамасыз етуге қол жеткізу, ауыл шаруашылығын орнықты дамыту, сондай-ақ халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығын, аумақтардың фитосанитариялық және ветеринариялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету мәселелері бойынша;

Дүниежүзілік зияткерлік меншік ұйымымен (ДЗМҰ) 2019 жылғы 7 мамырдағы Еуразиялық экономикалық комиссия мен Дүниежүзілік зияткерлік меншік ұйымы арасындағы өзара түсіністік туралы Меморандумды іске асыру шеңберінде, сондай-ақ зияткерлік меншік саласындағы озық халықаралық тәжірибелерді зерделеу және зияткерлік меншік саласындағы өзекті мәселелер бойынша бірлескен іс-шараларды ұйымдастыру, талдамалық және анықтамалық материалдармен алмасу, сондай-ақ іс-шараларға өзара қатысу арқылы Одақ шеңберінде Зияткерлік меншік объектілеріне құқықтарды құқықтық қорғау және қорғау жүйесін жетілдіру жөнінде ұсыныстар дайындау мақсатында стратегиялық бағыттардың 11.7.6-тармағын орындау мақсатында Комиссияға және ДЗМҰ-ға қызығушылық танытуда;

Халықаралық көші-қон ұйымымен (ХКҰ) ХКҰ жүргізетін жобаларға қатысу және Одақтың еңбек ресурстарының ортақ нарығын одан әрі дамыту, еңбек көші-қоны саласын құқықтық реттеудің озық тәжірибесін зерделеу, сондай-ақ ақпараттық және талдамалық материалдармен алмасу жөнінде ұсыныстар әзірлеу мақсатында;

Халықаралық электротехникалық комиссиямен (ХЭК) электротехникалық өнімге қойылатын талаптарды белгілеу саласында тәжірибе алмасу, сондай-ақ электротехникалық өнімді техникалық реттеудің проблемалық мәселелері бойынша консультациялар өткізу мақсатында;

Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының (ДДҰ) Еуропалық өңірлік бюросымен Одақ үшін санитариялық-эпидемияға қарсы (профилактикалық) іс-шараларды жүзеге асыру, инфекциялық және жаппай инфекциялық емес аурулардың, оның ішінде

уланудың пайда болуы мен таралуының, сондай-ақ қоғамдық денсаулық сақтау саласындағы төтенше жағдайлардың адам денсаулығы үшін қауіпті зардаптарының алдын алу саласындағы өзекті мәселелер бойынша ынтымақтастықты дамыту, ДДҰ - ға мүше елдердің жұмыс топтары мен консультативтік органдарының отырыстарына қатысу, одақ органдарының актілерін дайындау шеңберінде ДДҰ ұсынымдарымен тәжірибе алмасу және пайдалану, сондай-ақ мемлекеттерде еңбекшілер мен олардың отбасы мүшелерінің денсаулығын қорғау мәселелері бойынша ұсыныстар әзірлеу арқылы адам өмірі мен денсаулығы үшін қауіпті өнімдердің айналымына жол бермеу және микробқа қарсы препараттарға төзімділіктің туындауы мен таралуының алдын алу жұмысқа орналастыру мақсатында;

БҰҰ-ның халықаралық салықтық ынтымақтастық туралы негіздемелік конвенциясын келісу жөніндегі келіссөздер комитетімен Одақтың ЕАЭО туралы шартта бекітілген мәселелер бойынша БҰҰ келіссөздер комитетінің сессиясына байқаушы ретінде қатысуы арқылы (жанама салықтар бойынша тәжірибені зерделеу мақсатында);

Дүниежүзілік кеден ұйымымен (ДКҰ) 2016 жылғы 17 маусымдағы Еуразиялық экономикалық комиссия мен Дүниежүзілік кеден ұйымы арасындағы өзара түсіністік туралы Меморандумда көзделген құзырет шегінде кедендік реттеудің озық тәжірибелерін зерделеу және ДСҰ өткізетін іс-шараларға, оның ішінде ДСҰ жұмыс органдарының отырыстарына қатысу арқылы Одақтың кедендік реттеу саласындағы тәжірибесін ілгерілету мақсатында;

Дүниежүзілік сауда ұйымымен (ДСҰ) Одақ құзыреті шегінде ДСҰ жұмыс органдарының отырыстарына қатысу арқылы, оның ішінде ДСҰ-ның құзыретіне жататын шаралар бойынша ДСҰ дауларын шешу жөніндегі органның, ДСҰ жұмыс топтары мен комитеттерінің отырыстарын қоса алғанда, олардың барысында, санитариялық және ішкі қолдауды және Тарифтік квоталарды әкімшілендіруді қоса алғанда, фитосанитариялық шаралар, ауыл шаруашылығы, сауда саясаты, ішкі нарықты қорғау, саудадағы техникалық кедергілерді жою;

Халықаралық сауда орталығымен (ХТО) өзара қызығушылық тудыратын сауда саясаты мәселелері бойынша 2018 жылғы 9 қазандағы Еуразиялық экономикалық комиссия мен Халықаралық сауда орталығы арасындағы өзара түсіністік туралы Меморандумды іске асыру шеңберінде Халықаралық және өңірлік сауданы кеңейту үшін жағдайлар жасау мақсатында;

Халықаралық бәсекелестік желімен (ХБЖ) Одақтың осы саладағы тәжірибесін ұсыну, жұмыс топтарының қызметіне қатысу, құжаттарды әзірлеу және басқа да жобалар арқылы бәсекелестік жөніндегі әлемдік алаңда комиссияны позициялау мақсатында;

Қылмыстық кірістерді заңдастыруға және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл жөніндегі Еуразиялық Топпен (ЕАТ) Еуразиялық экономикалық комиссия

мен Қылмыстық кірістерді заңдастыруға және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл жөніндегі Еуразиялық Топ арасындағы өзара түсіністік туралы 2021 жылғы 12 ақпандағы Меморандумға сәйкес;

Салықтар және инвестициялар жөніндегі халықаралық орталықпен (СИХО) ЕАЭО туралы шартқа сәйкес өзара қызығушылық тудыратын мәселелер бойынша, сондай-ақ бірлескен тақырыптық кездесулер мен дөңгелек үстелдер өткізу арқылы ақпарат алмасу ;

"Кодекс Алиментариус" комиссиясымен (ФАО, ДДҰ) тамақ өнімдерінің қауіпсіздігін қамтамасыз етуге және сапасын арттыруға ықпал ететін халықаралық стандарттарды, әдістемелік нұсқауларды, нормалар мен ережелерді әзірлеу жөніндегі іс-шараларға қатысу арқылы тамақ өнімдеріне арналған стандарттарды әзірлеу, сондай-ақ азық-түлік тауарларының адал саудасы үшін кедергілерді жою мәселелері бойынша;

Дүниежүзілік жануарлар денсаулығы ұйымымен (ДЖДҰ) мүше мемлекеттердің аумақтарын жануарлардың аса қауіпті ауруларының қоздырғыштарын әкелуден және таратудан қорғау деңгейін арттыру және жануарлардан алынатын өнімдердің қауіпсіздігіне қойылатын ветеринариялық-санитариялық талаптарды оңтайландыру ДЖДҰ халықаралық стандарттарын қолдану және Одақ органдарының актілерін дайындау кезінде оларды есепке алу мәселелері бойынша бірлескен іс-шараларды ұйымдастыру, сондай-ақ ДЖДҰ ұйымдастыратын сессияларға, отырыстар мен семинарларға қатысу мақсатында;

Өсімдіктерді карантин және қорғау жөніндегі халықаралық конвенцияның (ӨКҚХК ) хатшылығымен және оның оның өңірлік ұйымдарымен карантиндік фитосанитариялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету, бірлескен іс-шараларға қатысу, ақпарат және тәжірибе алмасу арқылы Одақ органдарының актілерін дайындау шеңберінде карантиндік фитосанитариялық шараларды қолдану саласындағы Одақ үшін өзекті мәселелер бойынша ғылыми-әдістемелік және сараптамалық әлеуетті дамыту, сондай-ақ мүше мемлекеттердің уәкілетті органдарының фитосанитариялық шараларды қолдану саласындағы ӨКҚХК жаңа стандарттарды әзірлеу және қолданыстағы халықаралық стандарттарды қайта қарау мәселелері бойынша ұсыныстарын есепке алу мақсатында;

Қант жөніндегі халықаралық ұйымымен (ХҚҰ) қант және және Астық жөніндегі халықаралық кеңеспен (ХАК) астық нарықтарындағы жаңа тенденциялар туралы ақпарат алмасу бөлігінде;

Азық-түлік қауіпсіздігі жөніндегі Ислам ұйымымен (АҚИҰ) ауыл шаруашылығын орнықты дамыту, ауыл шаруашылығы өнімдері мен азық-түлік өндірісі мен нарықтарын теңгерімді дамыту мәселелері бойынша өзара іс-қимылды ұйымдастыру мақсатында;

Халықаралық автомобиль көлігі одағымен (ХАКО), темір жол ынтымақтастығы Ұйымымен (ТЖЫҰ), Трансеуразиялық тасымалдар жөніндегі халықаралық үйлестіру кеңесімен (ТТКҰК), Мемлекетаралық авиация комитетімен (МАК), Халықаралық әуе көлігі қауымдастығымен (ИАТА), Халықаралық Азаматтық авиация ұйымымен (ИКАО) үйлестірілген (келісілген) көлік саясатының басымдықтары мен міндеттерін іске асыру, Көлік және логистикалық қызметке цифрлық технологияларды енгізуді қоса алғанда әлемдік интеграциялық тәжірибені зерделеу және халықаралық тәжірибені жетілдіру мақсатында;

Байланыс саласындағы өңірлік достастықпен (РСС) өзара қызығушылық тудыратын ақпараттық-коммуникациялық технологиялар саласындағы Ақпарат және озық тәжірибе алмасу, сондай-ақ бірлескен консультациялар, семинарлар, отырыстар, конференциялар, дөңгелек үстелдер және басқа да іс-шаралар өткізу арқылы байланыс және ақпараттық технологиялар саласындағы ынтымақтастықты дамыту мақсатында;

Халықаралық зейнетақы және әлеуметтік қорлар қауымдастығымен (МАПСФ) Зейнетақымен қамсыздандыру саласындағы үздік халықаралық тәжірибелерді қолдану мақсатында;

Еуразиялық Даму Банкімен (ЕАДБ); Комиссия өзара іс-қимылды ресімдеген басқа да мүдделі халықаралық ұйымдармен; өңірлік интеграциялық және мемлекетаралық бірлестіктермен интеграциялық сипаттағы жобаларды қаржыландыру, көрсетілген жобаларды іске асыруға жәрдемдесу жөнінде ұсыныстар дайындау жолымен:

ТМД Атқарушы комитетімен іс-шараларға, оның ішінде мүше мемлекеттер мен мемлекеттердің бизнес-қоғамдастықтарының өкілдерін тарта отырып, өзара қатысу жолымен - екі бірлестіктің интеграциялық әлеуетін арттыру, техникалық реттеуге, санитариялық, ветеринариялық-санитариялық және карантиндік фитосанитариялық шараларды қолдануға, одақ құқығы актілері жобаларының ережелері мен ТМД шеңберінде әзірленетін нормативтік құқықтық актілер жобаларының ережелері арасындағы ықтимал қайшылықтарды (коллизияларды) жою мәселелері бойынша консультациялар жүргізу, техникалық реттеуге, санитариялық, ветеринариялық-санитариялық және карантиндік фитосанитариялық шараларды қолдануға, тұтынушылардың құқықтарын, атап айтқанда мүше мемлекеттер мен одаққа мүше болып табылмайтын ТМД-ға қатысушы мүдделі мемлекеттер арасындағы жан-жақты сауда-экономикалық ынтымақтастықты дамытуға жәрдемдесу мақсатында;

ТМД мемлекетаралық статистикалық бірлескен іс-шаралар, тәжірибе алмасу, оның ішінде ресми статистикалық әдіснаманы үйлестіру, ресми статистикалық ақпараттың салыстырмалылығын арттыру, ресми статистикалық ақпаратты жинау және тарату үшін цифрлық технологияларды қолдануды кеңейту мәселелері бойынша комитетімен пайдаланушылар үшін статистикалық деректердің қолжетімділігін арттыру, деректерді жеткізушілерге жүктемені азайту және одақта статистикалық ақпараттың жоғары сапасын қамтамасыз ету мәселелері бойынша ынтымақтастықты дамыту мақсатында;

ТМД-ға қатысушы мемлекеттердің Көші-қон органдары басшыларының кеңесімен Еңбек көші-қоны саласында тәжірибе алмасу мақсатында;

ТМД-ға қатысушы мемлекеттердің салық қызметтері басшыларының үйлестіру кеңесімен (КСРНС), сондай - ақ бірлескен тақырыптық кездесулер мен дөңгелек үстелдер өткізу арқылы ЕАЭО туралы шартқа сәйкес өзара қызығушылық тудыратын мәселелер бойынша ақпарат алмасу;

Монополияға қарсы саясат жөніндегі мемлекетаралық кеңеспен құқық қолдану практикасына, нарықтарды талдауға, сондай - ақ ТМД-ға қатысушы мемлекеттердің монополияға қарсы заңнамасын бұзушылықтарды бірлескен тергеп-тексеру жөніндегі штаб ұйымдастыратын іс-шараларға өзара қатысу жолымен бәсекелестік құқықты жетілдіруге қатысты мәселелер бойынша тәжірибе алмасу мақсатында;

Мемлекетаралық үйлестіру кеңесімен ТМД - ға қатысушы мемлекеттердің сақтандыру қадағалау органдары басшыларының бірлескен іс - шаралар, конференциялар, форумдар өткізу арқылы ЕАЭО туралы шартқа және Одақ органдарының оны дамытуға қабылданған халықаралық шарттары мен актілеріне сәйкес мүше мемлекеттердің сақтандыру заңнамасын үйлестіру мақсатында;

ТМД Стандарттау, метрология және сертификаттау жөніндегі мемлекетаралық кеңес (ТМД МГС) мемлекетаралық стандарттарды жоспарлау, әзірлеу, қабылдау, қолдану және оларды қазіргі ғылыми-техникалық деңгейде қолдау, оның ішінде осындай техникалық регламенттерге стандарттар тізбесін толықтыру арқылы Одақтың техникалық регламенттерін іске асыру үшін мемлекетаралық стандарттарды қолдануды одан әрі кеңейту мақсатында;

ТМД - ға қатысушы мемлекеттердің ветеринария саласындағы ынтымақтастық жөніндегі үкіметаралық кеңесімен, ТМД - ға қатысушы мемлекеттердің ТМД қатысушылары аумақтарын аса қауіпті жұқпалы аурулардың әкелінуінен және таралуынан санитарлық қорғау мәселелері жөніндегі үйлестіру кеңесімен, ТМД - ға қатысушы мемлекеттердің өсімдіктер карантині жөніндегі үйлестіру кеңесімен (ПИК) және мемлекеттердің Тұтынушылардың құқықтарын қорғау жөніндегі Консультативтік кеңесімен мүдделі интеграциялық бірлестіктер, одақтың экономикалық жетістіктерін таныстыру арқылы халықаралық және үкіметаралық ұйымдар мен елдер - санитарлық, ветеринариялық-санитариялық және карантиндік фитосанитариялық шараларды қолдану, жұмыс органдарының бірлескен іс-шаралары мен отырыстарына қатысу арқылы тұтынушылардың құқықтарын қорғау саласындағы;

ТМД-ға қатысушы мемлекеттердің бағалы қағаздар рыноктарын реттеу жөніндегі уәкілетті органдарының басшылары кеңесімен ЕАЭО туралы шартқа және оны дамытуға қабылданған халықаралық шарттарға және Одақ органдарының актілеріне сәйкес бірлескен іс-шаралар, конференциялар, форумдар өткізу арқылы бағалы қағаздар рыногы саласындағы заңнаманы үйлестіру мақсатында;

ТМД-ның үйлестіру көліктік кеңесімен ынтымақтастықты дамыту және көлікте озық технологияларды енгізу, көлік қызметін цифрландыру, халықаралық көлік дәліздерін дамыту, инфрақұрылымдық жобаларды іске асыру бойынша тәжірибе алмасу мақсатында;

Одақтас мемлекеттің Тұрақты комитетімен ақпарат алмасу мақсатында;

ШЫҰ-мен неғұрлым тығыз практикалық ынтымақтастық орнату, мемлекеттік билік органдары, бизнес-қоғамдастықтар өкілдерінің, сондай-ақ мүше мемлекеттер мен ШЫҰ-ға мүше мемлекеттердің сараптамалық қауымдастықтарының қатысуымен ШЫҰ тақырыбы бойынша мүше мемлекеттердің іс - шаралары шеңберінде алаңдардың өзара іс-қимылының әлеуетін ашу мақсатында;

Азиядағы өзара іс-қимыл және сенім шаралары жөніндегі кеңеспен (АӨСШК) жан-жақты экономикалық ынтымақтастықты дамытуға жәрдемдесу және өңірлік экономикалық интеграция, экономика және қаржы, көлік және тасымалдау, цифрландыру және ақпараттық-коммуникациялық технологиялар, өнеркәсіп және агроөнеркәсіптік кешен, сауда саясаты салаларында неғұрлым тығыз практикалық өзара іс-қимылды белгілеу мақсатында;

АСЕАН-мен АСЕАН Хатшылығымен - АСЕАН мүшелері кедендік реттеу, Көлік және логистика, қаржы, ауыл шаруашылығы, сауда рәсімдерін оңайлату, Техникалық реттеу, ішкі нарықтардың жұмыс істеуі, цифрлық экономика мен электрондық сауданы дамыту, санитарлық және фитосанитарлық шаралар, тұтынушылардың құқықтарын қорғау, Бәсекелестік және Одақ құзыреті шеңберінде өзара іс-қимылдың басқа да аспектілері бойынша үздік интеграциялық практикалармен алмасу, екі бірлестік желісі бойынша тұрақты консультациялар және іс-шараларға қатысу, мүше мемлекеттер мен мемлекеттердің бизнес-қауымдастықтарының байланыстарына жәрдемдесу - ЕАЭО мен АСЕАН ынтымақтастығының перспективасында секторлық немесе диалогтық экономикалық әріптестік деңгейіне шығаруды ескере отырып, АСЕАН мүшелерін, оның ішінде форумдар алаңдарында және басқа да бірлескен іс-шаралар диалогты тереңдету және мемлекеттермен сауда-экономикалық ынтымақтастықты дамыту мақсатында;

Африка одағымен (Афроодақ), комиссияның, мүше мемлекеттердің уәкілетті органдарының және іскерлік құрылымдардың өкілдерінің бизнес-миссияларға қатысуы, мүше мемлекеттерде ұйымдастырылатын, мүше мемлекеттердің аумақтарында өткізілетін конгресс - көрме іс-шараларына Афроодақ пен мүше мемлекеттердің өкілдерін қосу, комиссия өкілдерінің, сондай-ақ мүше мемлекеттердің ресми және іскер топтарының Афроодаққа мүше мемлекеттердің аумақтарында өткізілетін іс - шараларға қатысуы, Одақтың және оның мүше мемлекеттерінің Афроодақпен және Африканың жекелеген мемлекеттерімен сауда-экономикалық ынтымақтастығын дамытуға кешенді жәрдемдесу, Еуразиялық экономикалық комиссия мен Африка одағы комиссиясының өзара мүдделілік білдіретін салалардағы өзара іс-қимыл туралы жаңа меморандум

жасасу жөніндегі жұмысты жандандыру, бірлескен іс-шаралар өткізу арқылы іскер топтар арасындағы диалогты дамытуға жәрдемдесу жолымен;

Шығыс және оңтүстік Африканың ортақ нарығы жөніндегі комиссиясымен (КОМЕСА) 2022 жыл 21 шілдедегі Еуразиялық экономикалық комиссия мен Шығыс және Оңтүстік Африканың Бәсекелестік саясат және құқық қолдану саласындағы ортақ нарық жөніндегі Комиссиясы арасындағы өзара түсіністік туралы меморандум шеңберінде бәсекелестік саясат және құқық қолдану, бәсекелестікті адвокаттандыру және бірлескен іс-шараларға қатысу саласында бәсекелестік саясат және құқық қолдану саласындағы тәжірибе алмасу арқылы;

Оңтүстік Американың ортақ нарығымен (МЕРКОСУР) Одақ пен МЕРКОСУР арасындағы сауданы дамыту және әртараптандыру мақсатында 2018 жылғы 17 желтоқсандағы; өзара қызығушылық тудыратын мәселелер бойынша, оның ішінде кәсіпкерлік қызметті дамыту саласында байланыс орнату Еуразиялық экономикалық комиссия мен арасындағы сауда-экономикалық мәселелер жөніндегі ынтымақтастық туралы Меморандумға сәйкес құрылған сауда-экономикалық ынтымақтастық жөніндегі бірлескен комитеттің қызметі шеңберінде қол жеткізілген уағдаластықтарды іске асыру жолымен ;

Латын Америкасы-Кариб экономикалық жүйесімен (ЛАЭС) институционалдық өзара іс-қимылды нығайту және интеграция саласында, оның ішінде интеграциядан болатын әсерлерді өлшеу мәселелері бойынша және өзара қызығушылық тудыратын басқа да салаларда бірлескен семинарлар өткізу және тәжірибе алмасу жолымен өңірлік интеграцияны және инклюзивті экономикалық өсуді дамыту үшін жағдайлар жасау мақсатында;

Орталық Америкадағы экономикалық интеграция жөніндегі хатшылықпен (СИЕКА ) интеграция саласында тәжірибе алмасу үшін бірлескен іс-шаралар өткізу арқылы мүше мемлекеттер мен Орталық Америка елдері арасындағы сауданы кеңейтуге және әртараптандыруға жәрдемдесу мақсатында;

Тынық мұхиты альянсымен мүше мемлекеттер мен Тынық мұхиты альянсына қатысушы мемлекеттердің бизнес-қоғамдастықтары өкілдерінің тікелей байланыстарын дамыту арқылы сауда рәсімдерін оңайлату, бірлескен іс-шаралар мен бизнес - форумдар өткізу, интеграциялық тәжірибе алмасу, ынтымақтастықтың өзара тиімді бағыттарын, оның ішінде өңірлік экономикалық интеграция мәселелерін зерделеу, мақсатында;

Анд қоғамдастығының Бас хатшылығымен өңірлік экономикалық интеграция саласында тәжірибе алмасу, бизнес-қоғамдастықпен диалог жүргізу үшін бірлескен іс-шаралар өткізу жолымен ынтымақтастықты дамыту мақсатында;

*бақылаушы мемлекеттермен:*

Өзбекстан Республикасы мен Куба Республикасымен өзара іс-қимыл туралы меморандумдар мен бірлескен іс-қимыл жоспарлары шеңберінде, сондай-ақ Одақ

жанындағы байқаушы мемлекет институтын дамыту контекстінде бизнес-қауымдастықтар арасындағы диалогты жандандыру және бірлескен жұмыс топтары отырыстарының күн тәртібін іске асыру мақсатында;

*үшінші елдермен:*

Аргентина Республикасымен, Бангладеш Халық Республикасымен, Венгриямен, Иордания Хашимит Корольдігімен, Индонезия Республикасымен, Камбоджа Корольдігімен, Корея Республикасымен, Марокко Корольдігімен, Моңғолиямен, Біріккен Араб Әмірліктерімен, Никарагуа Республикасымен, Перу Республикасымен, Мьянма Одағы Республикасымен, Сингапур Республикасымен, Таиланд Корольдігімен, Фарер аралдарымен, Эквадор Республикасымен, Чили Республикасымен, сондай-ақ мемлекеттік билік органдарымен Комиссия салалық өзара іс-қимылды дамытуға, оның ішінде меморандумдарды іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспарларын қалыптастыру және ұзарту жолымен (қажеттігі айқындалған жағдайда) сауда-экономикалық ынтымақтастықты дамыту меморандумдарға қол қойған басқа да мемлекеттермен, бірлескен жұмыс топтарының отырыстарын өткізу практикасын дамыту және мүше мемлекеттердің атқарушы билік органдарының, Еуразиялық экономикалық одақтың Іскерлік кеңесінің және мүше мемлекеттердің бизнес-қоғамдастықтарының өкілдерін олардың жұмысына қатысуға тарту үшін барынша қолайлы жағдайлар жасау мақсатында;

Египет Араб Республикасымен, Индонезия Республикасымен және Біріккен Араб Әмірліктерімен мүше мемлекеттермен еркін сауда туралы, тиісті келісімдердің жасалуын және күшіне енуін қамтамасыз ету туралы бірлескен келіссөздер шеңберінде келісімдер мен экономикалық әріптестік туралы келісімдер жасасу;

Моңғолиямен уақытша және күшіне ену бойынша жұмыс жүргізу арқылы сауда келісімін жасасу;

Иран Ислам Республикасымен Еркін сауда туралы келісімнің күшіне енуі жөніндегі жұмысты жүргізу арқылы, сондай-ақ комиссияның Иран Ислам Республикасының Үкіметімен өзара іс-қимыл туралы Меморандумға қол қою мүмкіндігін пысықтау мақсатында;

Үндістан Республикасымен пәндік келіссөздерді бастауға дайын болған жағдайда еркін сауда туралы келісім жасасу туралы келіссөздер процесін жандандыру мақсатында.

Бұл ретте Одақтың сыртқы сауда саясатын іске асыру Одақтың негізгі әріптестерімен орта мерзімді перспективада сауда-экономикалық ынтымақтастықты дамыту тәсілдеріне сәйкес қамтамасыз етіледі;

Қытай Халық Республикасымен (ҚХР) сауданы қорғау шараларына қатысты өзекті мәселелер бойынша тергеп-тексеру жүргізудің әдіснамалық және рәсімдік аспектілері туралы тергеп-тексеру жүргізетін органдар арасындағы диалогты қолдау және пікір алмасу, сондай-ақ 2021 жылғы 2018 қарашадағы Еуразиялық экономикалық комиссия

мен Қытай Халық Республикасының Нарықты реттеу жөніндегі мемлекеттік басқармасы арасындағы бәсекелестік саясат және монополияға қарсы реттеу саласындағы ынтымақтастық саласындағы өзара түсіністік туралы меморандум шеңберінде Қытай Халық Республикасының Нарықты реттеу жөніндегі мемлекеттік басқармасымен бәсекелестік және монополияға қарсы реттеу саласындағы ынтымақтастық, көрсетілген Бірлескен Комиссияның шешімдеріне сәйкес техникалық реттеу саласындағы Қытай Халық Республикасының Нарықты реттеу жөніндегі мемлекеттік басқармасымен ынтымақтастық және Одақтың даму жоспарлары мен "Бір белдеу, бір жол" Қытай бастамасын ұштастыру мақсатында кеден қызметтері арасында ақпарат алмасу туралы хаттаманы жасау және одан әрі іске асыру жолымен 2019 жылғы 6 маусымдағы Санкт-Петербургте жасалған Еуразиялық экономикалық одақ пен Қытай Халық Республикасының кедендік шекаралары арқылы өткізілетін тауарлар мен халықаралық тасымалдың көлік құралдары жөнінде ақпарат алмасу туралы келісімді іске асыру шеңберінде, 2012 жылғы 6 желтоқсандағы Еуразиялық экономикалық комиссия мен Қытай Халық Республикасының Коммерция министрлігі арасындағы демпингке қарсы, өтемақы және арнайы қорғау шараларын қолдану саласындағы ынтымақтастық туралы меморандумды іске асыру шеңберінде Қытай нарығында мүше мемлекеттер компанияларының қызметі үшін сауда рәсімдерін оңайлату, сондай-ақ қолайлы жағдайлар жасау, 2018 жылғы 17 мамырдағы Бір тараптан Еуразиялық экономикалық одақ пен оған мүше мемлекеттер және екінші тараптан Қытай Халық Республикасы арасындағы сауда-экономикалық ынтымақтастық туралы келісімде құрылуы көзделген Бірлескен комиссия және басқа да жұмыс органдары шеңберіндегі, оның ішінде Одақ туралы шартта белгіленген экономиканың негізгі салаларында мүше мемлекеттер мен ҚХР арасындағы өзара іс-қимыл бағыттарын кеңейту арқылы өзара іс-қимыл жасау жолымен Қытай Халық Республикасымен (ҚХР) бір жағынан, Еуразиялық экономикалық одақ пен оның мүше мемлекеттері арасындағы сауда-экономикалық ынтымақтастық туралы 2018 жылғы 17 мамырдағы келісімде көзделген Бірлескен комиссия және басқа да жұмыс органдары шеңберіндегі өзара іс-қимыл арқылы және Қытай Халық Республикасы, екінші жағынан, оның ішінде іске асыру арқылы бір жағынан Еуразиялық экономикалық одақ пен оның мүше мемлекеттері мен екінші жағынан Қытай Халық Республикасы арасындағы сауда-экономикалық ынтымақтастықты дамыту жөніндегі жоспарды ("Жол картасын"), 2023 жылғы 16 ақпанда Бірлескен Комиссия қабылдаған; Одақ пен оның мүше мемлекеттері мен ҚХР арасындағы ынтымақтастықтың салалық күн тәртібі бөлігінде өзара іс-қимыл бағыттарын кеңейту, сауда рәсімдерін оңайлату, сондай-ақ мүше мемлекеттердің тауарларының Қытай нарығына қолжетімділігін қамтамасыз ету, оның ішінде сәйкестікті бағалау нәтижелерін өзара тану мүмкіндігі туралы мәселені пысықтау және қолайлы жағдайлар жасау жолымен ҚХР-ға мүше мемлекеттердің бизнесі үшін; Бірлескен комиссияның Еуразиялық бөлігімен келісілген одақтың даму

жоспарлары мен "Бір белдеу, бір жол" Қытай бастамасын ұштастыру шеңберінде іске асырылатын және іске асыруға жоспарланатын, интеграциялық бағыты бар және Одақтың беделін нығайту міндеттеріне жауап беретін салалық ынтымақтастықтың басым жобаларының (интеграциялық жобалардың деректер банкі) тізбесін іске асыру барысының мониторингі; 2012 жылғы 6 желтоқсандағы Еуразиялық экономикалық комиссия мен Қытай Халық Республикасының Коммерция министрлігі арасындағы демпингке қарсы, өтемақы және арнайы қорғау шараларын қолдану саласындағы ынтымақтастық туралы сауда қорғау шараларын қолдану саласындағы өзекті мәселелер бойынша тергеп-тексерулер жүргізетін органдар арасындағы тергеп-тексерулердің әдіснамалық және рәсімдік аспектілері бойынша диалогты қолдау мақсатында Меморандумды іске асыру; сауда қорғау шараларын қолдану саласындағы өзекті мәселелер бойынша интеграциялық бағыты бар және Одақты нығайту міндеттеріне жауап беретін өнеркәсіп саласындағы бірлескен бастамаларды пысықтау; цифрлық (зияткерлік) кеден институтын дамытуды қоса алғанда, кедендік реттеу мәселелері бойынша өзара іс-қимыл жасау; Кедендік ынтымақтастық және сауда рәсімдерін оңайлату жөніндегі кіші комитеттің жұмыс істеуі шеңберінде қазіргі заманғы кеден қызметіне перспективалы цифрлық технологияларды енгізу бөлігінде тәжірибе алмасу; қаржы нарықтарында реттеу және қадағалау саласындағы заңнаманы жетілдіру мәселелері бойынша ынтымақтастықты дамыту және тәжірибе алмасу; 2019 жылғы 6 маусымдағы Еуразиялық экономикалық одақ пен Қытай Халық Республикасының кедендік шекаралары арқылы өткізілетін халықаралық тасымалдаудың тауарлары мен көлік құралдары туралы ақпарат алмасу туралы Келісім шеңберінде кеден қызметтері арасында ақпарат алмасу туралы хаттаманы жасасуды жеделдету және одан әрі практикалық іске асыру жолымен өзара іс-қимыл жасау; 2021 жылғы 16 қарашадағы Еуразиялық экономикалық комиссия мен Қытай Халық Республикасының нарықты реттеу жөніндегі мемлекеттік басқармасы арасындағы бәсекелестік саясат және монополияға қарсы реттеу саласындағы ынтымақтастық саласындағы өзара түсіністік туралы Меморандумды іске асыру, сондай-ақ мемлекеттік сатып алу мәселелері бойынша диалогты дамыту арқылы;

Вьетнам Социалистік Республикасымен, Иран Ислам Республикасымен, Сербия Республикасымен және Сингапур Республикасымен тауарлармен сауданы дамытуға жәрдемдесу, преференциялық сауда келісімдеріне сәйкес (Сингапур Республикасы үшін-осындай келісім күшіне енген күннен бастап), сондай - ақ өзара экономикалық және сауда ынтымақтастығын қолдау мақсатында;

Бұдан басқа, Иран Ислам Республикасымен ынтымақтастық кеден қызметтері арасында ақпарат алмасу туралы хаттаманы жасасу және одан әрі практикалық іске асыру арқылы, сондай - ақ Вьетнам Социалистік Республикасымен-кеден қызметтері арасында ақпарат алмасу туралы жасалған хаттамаларды іс жүзінде іске асыру арқылы дамитын болады.

Кездесулер мен консультацияларды қоса алғанда, осы елдерге қатысты, оның ішінде үшінші елдердің аумақтарында, үшінші елдердің, өңірлік интеграциялық бірлестіктер мен халықаралық ұйымдардың өкілдерімен арнайы қорғау, демпингке қарсы және өтемақы шараларын қолдану мәселелері бойынша үшінші елдердің өкілдерімен өзара іс-қимыл жалғасатын болады.

## **II. Одақ басым тәртіппен байланыстарды дамытуға ұмтылатын әлеуетті әріптестермен ынтымақтастық**

Өзара іс-қимылды дамыту үшін институционалдық негізді қалыптастыру жөніндегі жұмыс жалғастырылатын болады:

қаржы даму институттарын қоса алғанда, халықаралық ұйымдармен:

БҰҰ хатшылығымен ақпарат және тәжірибе алмасу, бірлескен іс-шаралар мен зерттеулерге қатысу, экономикалық тұрақтылық пен әлеуметтік әл-ауқатты қамтамасыз етуге, экономикалық құқықтарды қорғауға, сондай-ақ БҰҰ-ның Орнықты даму мақсаттарына қол жеткізуге бағытталған бағдарламаларды іске асыру арқылы сауда-экономикалық мәселелер бойынша; пайдаланушыларға интерактивті форматта статистикалық дерекқорларға қол жеткізуді қамтамасыз ету мақсатында халықаралық статистикалық стандарттар мен сыныптамаларды, sdmx (статистикалық деректер мен метадеректер алмасу) халықаралық стандарты негізінде цифрлық технологияларды Одақтың статистикалық практикасына енгізу мәселелері бойынша өзара іс-қимылды дамыту мақсатында;

БҰҰ жүйесінің ұйымдарымен БҰҰ - ның Орнықты даму мақсаттары және өңірлік интеграциялық құрылымдардың БҰҰ-2030 күн тәртібіне қол жеткізуге қосқан үлесі, сондай-ақ басқа да озық жаһандық бастамаларды іске асыру, оның ішінде Біріккен Ұлттар Ұйымының 1992 жылғы 9 мамырдағы Климаттың өзгеруі туралы негіздемелік конвенциясына және БҰҰ-ның Климаттың өзгеруі туралы негіздемелік конвенциясына сәйкес климаттың өзгеруінің теріс салдарларына қарсы күрес жөніндегі 2015 жылғы 12 желтоқсанда, сондай-ақ мүшелер мемлекеттермен өзара іс-қимылда іске асыру арқылы БҰҰ Бас Ассамблеясы (БҰҰ АА) жанындағы Одақтың байқаушы мәртебесін алуы туралы БҰҰ қарарын қабылдауға бағытталған шаралар;

БҰҰ-ның Африка үшін экономикалық комиссиясымен (ЭКА) өзара қызығушылық тудыратын мәселелер бойынша, оның ішінде өңірлік интеграцияны, сауданы, инфрақұрылымды дамыту және әлеуметтік-экономикалық проблемаларды шешуде тәжірибе алмасу салаларында байланыстар орнату және өзара іс-қимылды дамыту мақсатында;

БҰҰ-ның халықаралық сауда құқығы жөніндегі комиссиясымен (ЮНСИТРАЛ) электрондық және цифрлық сауданы дамыту мәселелері және өзара қызығушылық тудыратын және Комиссияның құзыретіне кіретін басқа да мәселелер бойынша оның сараптамалық әлеуетіне қол жеткізу мақсатында;

Дүниежүзілік сауда ұйымымен (ДСҰ) ДСҰ-мен сауда саясаты мәселелері бойынша ынтымақтастықты жандандыру мақсатында;

Экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымымен (ЭЫДҰ) іс-шараларға және оқыту бағдарламаларына, сондай-ақ ЭЫДҰ-ның бәсекелестік саласындағы жұмысына бәсекелестік саласындағы қалыптасқан ынтымақтастық шеңберінде қатысу арқылы;

Африка экспорттық-импорттық банкімен (Афрэксимбанк) мүше мемлекеттер мен Афроодаққа мүше мемлекеттердің тауар айналымы көлемдерінің өсуіне жәрдемдесу және саудадағы техникалық кедергілерді жою, Африка өңірінде Одақтың оң имиджін ілгерілетуге бағытталған тақырыптық іс - шаралар өткізу мәселелері бойынша тиімді өзара іс-қимыл құру үшін Африка бағытындағы Одақтың халықаралық ынтымақтастығын жандандыру мақсатында;

Халықаралық сақтандыру қадағалауларының қауымдастығымен (МАСН) және бағалы қағаздар жөніндегі комиссиялардың халықаралық ұйымымен (ИОСКОА) қаржы саласындағы МАСН мен ИОСКО үздік халықаралық практикалары мен қағидаттарын ескере отырып, қаржы нарықтары саласындағы мүше мемлекеттердің заңнамасын үйлестіруді жүзеге асыруға байланысты мүше мемлекеттердің заңнамасында көзделген нормалар мен талаптарды жақындастыру мақсатында;

Дүниежүзілік биржалар Федерациясымен (ДБФ) барлық акционерлер үшін және мүше мемлекеттердің бағалы қағаздар нарықтарының құрылымдарын үйлестіру, бағалы қағаздармен сауданы реттеу, биржалық іс технологиясын дамыту, сондай-ақ бағалы қағаздармен және туынды құралдармен сауданы халықаралық ұйымдастырушылармен өзара іс-қимыл жасау арқылы қор нарығына ықпал ету саясатын қалыптастыру, бірлескен іс-шаралар, конференциялар және форумдарға тең құқықтарды қамтамасыз ету мақсатында;

Дүниежүзілік банкпен (ДБ) және Халықаралық валюта қорымен (ХВҚ) қаржы нарықтарын реттеу мәселелері бойынша консультациялар өткізу арқылы халықаралық ынтымақтастықты дамыту үшін ;

Орталық Азияның үйлестіру электр энергетикалық Кеңесімен (ОА КЭС) Электр энергетикасы саласындағы технологиялық нормативтік құжаттарды әзірлеу кезінде пайдалану мақсатында энергия жүйелері Орталық Азияның Біріккен электр энергетикалық жүйесі шеңберінде жұмыс істейтін мемлекеттермен өзара іс-қимыл тәжірибесін зерделеу үшін;

Жануарларды есепке алу жөніндегі Халықаралық комитетпен (ICAR) мүше мемлекеттердің мүше мемлекеттердің аумақтарында факторы ретінде Жалпыға бірдей танылған ұсынымдар мен әдістемелерді енгізу бөлігінде асыл тұқымды істі ұйымдастыру тиімділігін арттыру;

Газ экспорттаушы елдер форумымен (ФСЭГ) әлемдік озық тәжірибелерді зерделеу және ортақ газ нарығын қалыптастыру кезінде алған тәжірибені пайдалану, сондай - ақ өңірлік интеграциялық және мемлекетаралық бірлестіктердің бірлескен халықаралық

іс-шараларына қатысу арқылы газ саласындағы көпжақты ынтымақтастықты дамыту мақсатында;

ТМД Электр энергетикалық кеңесімен (ТМД ЭЭЖ) Электр энергетикасы саласындағы интеграциялық процестерді Электр энергетикасы саласындағы ынтымақтастықты дамытуға бағытталған форумдар, конференциялар, дөңгелек үстелдер және басқа да іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу арқылы дамыту мақсатында;

*мемлекетаралық және өңірлік интеграциялық бірлестіктермен:*

БРИКС-пен өзара мүддені білдіретін (сауда саясаты, сауданы реттеу, цифрлық экономиканы дамыту, кедендік әкімшілендіру, өнеркәсіптік ынтымақтастық, көлік және энергетика) ЕАЭО туралы шартта белгіленген салаларда өзара іс - қимылды дамыту мақсатында үздік интеграциялық практикалармен алмасу, БРИКС күн тәртібі шеңберіндегі іс-шараларға мүше мемлекеттер мен Комиссия өкілдерінің қатысуы, сондай-ақ БРИКС-тің күн тәртібіндегі іс-шараларды өткізу арқылы мемлекеттер аумақтарындағы конгресс-көрме іс-шаралары шеңберіндегі бірлескен іс-шаралар, дөңгелек үстелдер- ЕАЭО мен БРИКС арасындағы диалогты дамытуға арналған мүшелер;

Парсы шығанағы араб мемлекеттерінің ынтымақтастық кеңесімен (ССАГӨЗ) ынтымақтастық туралы Меморандумға қол қою мақсатында (ССАГӨЗ осындай бастамасын қолдаған жағдайда);

Біздің Америка халықтары үшін Боливар альянсымен - Халықтардың сауда шартымен (Альба-ТДН) екіжақты семинарлар мен презентациялар өткізу арқылы интеграциялық күн тәртібі бойынша диалогты дамыту және тәжірибе алмасу мақсатында;

Жан-жақты аймақтық экономикалық серіктестік (VRAP), Латын Америкасы интеграция қауымдастығы (Iai), Кариб теңізі қауымдастығы (КАРИКОМ), Араб Лигасы (Iag), Араб Магриб Одағы, Араб ынтымақтастығы кеңесі, Шығыс Африка қауымдастығы (was), Батыс Африка экономикалық және валюта одағы (ZAEVS), Батыс Африка елдерінің экономикалық қауымдастығы (ECOWAS), Орталық Африка мемлекеттерінің экономикалық қауымдастығы (ЭСГЦА), Оңтүстік Африка Кеден одағы (САКУ), Африка континентальды еркін сауда аймағы (Акст), Өзара мүдделілік білдіретін, оның ішінде орнықты даму бағыттары бойынша ЕАЭО туралы шартта белгіленген салаларда ынтымақтастықты жолға қою және дамыту мақсатында Африканың оңтүстігін дамыту қоғамдастығы (САДК) және басқа да субөңірлік және өңірлік интеграциялық бірлестіктер;

ДСА-ға мүше мемлекеттер мен оған қатысушы елдер арасындағы сауда-экономикалық қатынастарды дамыту контекстінде өзара мүдделілік салаларын

айқындау, Азиядағы ынтымақтастық жөніндегі диалогпен (ДСА) сондай - ақ комиссия мен ДСА Хатшылығы арасындағы ынтымақтастық туралы Меморандумға қол қою мүмкіндігін қарау мақсатында;

Еуропалық Одақпен (ЕО) ЕАЭО - ЕО форматында диалогты дамытуға мүдделілік сақталуына байланысты. Диалог қайта басталған кезде Комиссия мен Еуропалық Комиссия, ЕО-ның мамандандырылған органдары арасындағы ынтымақтастық жалғасатын болады;

*үшінші елдермен:*

Одаққа мүше болып табылмайтын, ТМД-ға қатысушы мүдделі мемлекеттермен ынтымақтастығы өзара экономикалық мүддені білдіретін олармен қарым-қатынастарды ресімдеу жолымен;

Алжир Халық Демократиялық Республикасымен, Сауд Арабиясы Корольдігімен, Бахрейн Корольдігімен, Боливия Көпұлтты мемлекетімен, Бразилия Федеративтік Республикасымен, Бруней-Даруссалам мемлекетімен, Экваторлық Гвинея Республикасымен, Венесуэла Боливар Республикасымен, Грузиямен, Ирак Республикасымен, Катар Мемлекетімен, Коста-Рика Республикасымен, Кувейтпен, Лаос Халықтық Демократиялық Республикасымен, Малайзиямен, Мексика Құрама Штаттарымен, Мозамбик Республикасымен, Намибия Республикасымен, Оман Сұлтандығымен, Сирия Араб Республикасымен, Судан Республикасымен, Филиппин Республикасымен, Эфиопия Федеративтік Демократиялық Республикасымен, Оңтүстік Африка Республикасымен және сондай-ақ Одақпен диалог орнату туралы олардың бастамалары мен ұсыныстарын ескере отырып, өзара іс-қимыл мен ынтымақтастық ресімделген интеграциялық бірлестіктердің мүшелері Одақта өзара экономикалық қызығушылық тудыратын басқа елдермен;

комиссия және мүше мемлекеттер тиісті келіссөздерге бастамашылық жасауға өзара мүдделілік жағдайында олармен преференциялық сауда келісімдерін жасасу тұрғысынан перспективалы деп айқындайтын үшінші елдермен;

"Еуразиялық агроэкспресс" жобасын іске асыру шеңберінде көзделген ауыл шаруашылығы өнімдері мен азық-түліктің тұрақты өзара жеткізілімдерін дамытуға белгіленген тәртіппен қатысатын және қосылатын үшінші елдермен.

\* \* \*

Комиссия мүше мемлекеттермен бірлесіп ТМД, ШЫҰ, АСЕАН және осы бірлестіктерге мүше мемлекеттермен, орта және Таяу Шығыс мемлекеттерімен және басқа да мүдделі әріптестермен ынтымақтастықты нығайту жолымен Үлкен Еуразиялық әріптестіктің интеграциялық контурын қалыптастыру процесінің негізгі қатысушыларының бірі ретінде экономикалық өзара іс - қимыл және бастамасын ұштастыру арқылы, сондай-ақ одақтың даму жоспарлары мен Қытайдың "Бір белдеу, бір жол" Одақты позициялау бөлігінде еуразиялық кеңістіктегі интеграциялық процестерді ұштастыру жөніндегі жұмысты жалғастырады.

Комиссияның күш-жігері ЕАЭО, ТМД, ШЫҰ, АСЕАН және БРИКС өкілдерінің қатысуымен ЕАЭО туралы шартта көзделген ынтымақтастық салаларындағы іс-шаралар форматын ілгерілетуге бағытталатын болады.

Комиссия халықаралық аренада Еуразиялық экономикалық интеграцияның мүше мемлекеттердің БҰҰ-ның Орнықты даму мақсаттарына қол жеткізуіне ықпалының оң нәтижелерін ұсынуды жалғастырады.

Комиссия мүше мемлекеттермен бірлесіп мүше мемлекеттердің тауарларының үшінші елдердің нарықтарына шығуы үшін одақтың әлеуетін пайдалану тиімділігін арттыруға, мүше мемлекеттердің экспорттаушыларының жаңа нарықтарға қолжетімділігін барынша жеңілдетуге, оларды өңірлік және жаһандық өндірістік тізбектерге интеграциялауға бағытталған жүйелі шешімдерді әзірлеу арқылы одақтың жаһандық нарықта болуын кеңейту жөніндегі жұмысты жалғастырады.

Мүше мемлекеттердің тауарларын Үшінші елдерге кедергісіз өткізуді қамтамасыз ету және сыртқы нарықтармен көліктік байланыстың орнықты жүйесін құру мақсатында мүше мемлекеттердің аумақтарында, оның ішінде "Шығыс-Батыс" және "Солтүстік – Оңтүстік" бағыттарында көлік инфрақұрылымын құру және дамыту арқылы, сондай-ақ Қытайдың "Бір белдеу, бір жол" бастамасымен ұштасу аясында Одақтың көліктік-логистикалық байланыстарын әртараптандыру жөніндегі жұмыс жалғастырылатын болады.

Даму институттарымен, оның ішінде Еуразиялық даму банкімен (ЕАДБ) және Еуразиялық тұрақтандыру және Даму Қорымен (ЕФСР) ынтымақтастық шеңберіндегі негізгі күш-жігер интеграциялық сипаттағы жобаларды қаржыландыру үшін жағдай жасау мүмкіндігін пысықтауға, аталған институттардың мандаттары шеңберінде бағдарламалар мен жобаларды ілгерілетуге, жаңа көліктік-логистикалық бағыттар құруға бағытталатын болады, сондай-ақ мүше мемлекеттердің сауда-экономикалық байланыстарын кеңейту.

Сауда рәсімдерін оңайлатуды қоса алғанда, сыртқы экономикалық қызметті жүргізу бөлігінде мүше мемлекеттердің бизнес-қоғамдастықтарының өкілдері үшін қолайлы жағдайлар жасау жөніндегі жұмыс жалғастырылатын болады, бұл тауарлар мен көрсетілетін қызметтерді сыртқы нарықтарға жылжытуға ықпал ететін болады.

Комиссия белгіленген тәртіппен Одақты, оның ішінде Еуразиялық экономикалық форумы, Шығыс экономикалық форумы, Астана Халықаралық форумы, Санкт-Петербург Халықаралық экономикалық форумы алаңдарында, комиссия мен мүше мемлекеттер, соның ішінде ТМД және ЕАЭО Жастар экономикалық форумы ұйымдастыратын басқа да халықаралық деңгейдегі іс-шаралар шеңберінде, мүдделі интеграциялық бірлестіктер, одақтың экономикалық жетістіктерін таныстыру арқылы халықаралық және үкіметаралық ұйымдар мен елдер, сондай-ақ Еуразиялық экономикалық форум алаңдарында халықаралық позициялау бойынша күш-жігерін жалғастырады.

Халықаралық тректегі жұмысты жетілдіру жөнінде ұсыныстар әзірлеу, Одақтың халықаралық аренадағы экономикалық позицияларын күшейтуге бағытталған шараларды әзірлеу, сондай-ақ Одақтың кезекті жылға арналған халықаралық қызметінің негізгі бағыттарын қалыптастыру жөнінде ұсынымдар дайындау бөлігінде халықаралық қызмет жөніндегі Консультативтік комитеттің жұмысы жалғастырылатын болады.

Одақтың халықаралық күн тәртібінің мақсаттары мен міндеттерін іске асыру Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңестің 2014 жылғы 23 желтоқсандағы №99 Шешімімен бекітілген Еуразиялық экономикалық одақтың халықаралық ынтымақтастықты жүзеге асыру тәртібіне сәйкес мүше мемлекеттердің мемлекеттік басқару органдарымен өзара іс-қимылда жүзеге асырылатын болады.